

DATOS IDENTIFICATIVOS

Metodoloxía da investigación

Materia	Metodoloxía da investigación			
Código	O51G140V01401			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Enfermería (Ourense)			
Coordinador/a	Menor Rodríguez, María José			
Profesorado	Menor Rodríguez, María José			
Correo-e	mariajosemenor@hotmail.com			
Web				
Descrición xeral	FASES DO PROCESO DE INVESTIGACIÓN, DESEÑO DA INVESTIGACIÓN, INVESTIGACIÓN CUANTITATIVA E CUALITATIVA, PROCURA E REVISIÓN BIBLIOGRÁFICA, RECURSOS INFORMÁTICOS EN INVESTIGACIÓN, ...			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A2	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B3	Saber aplicar os fundamentos e principios técnicos e metodolóxicos da enfermmería
B6	Aplicar as intervencións da enfermmería na evidencia científica e nos medios dispoñibles
B8	Promover e respetar o dereito de participación, información, autonomía e consentimento informado na toma de decisións das persoas atendidas, acorde coa forma en que viven o seu proceso de saúde-enfermedade
B10	Protexer a saúde e o benestar das persoas, familias ou grupos atendidos, garantindo a súa seguridade
B12	Aplicar o código ético e deontolóxico da enfermmería española, comprendendo as implicacións éticas da saúde nun contexto mundial na transformación
B13	Aplicar os principios de financiación sanitaria e sociosanitaria e utilizar adecuadamente os recursos dispoñibles
B14	Establecer mecanismos de avaliación, considerando os aspectos científico-técnicos e de calidade
B16	Ser capaz de utilizar os sistemas de información sanitaria
C8	Aplicar as tecnoloxías e sistemas de información e comunicación dos cuidados de saúde.
C12	Utilizar estratexias e habilidades que permitan unha comunicación efectiva con pacientes, familias e grupos sociais, así como a expresión das súas preocupacións e intereses.
C17	Aplicar o proceso de enfermmería para proporcionar e garantir o benestar, a calidade e seguridade, as persoas atendidas.
C24	Identificar e analizar a influencia de factores internos e externos no nivel de saúde de individuos e grupos
C25	Aplicar os métodos e procedementos necesarios no seu ámbito para identificar os problemas de saúde máis relevantes nunha comunidade.
C26	Analizar os datos estatísticos referidos a estudos da poboación, identificando as posibles causas de problemas de saúde.
C33	Ter unha actitude cooperativa cos diferentes membros do equipo.
C45	Coñecer o Sistema Sanitario Español.
C46	Identificar as características da función directiva dos servizos de enfermmería e a xestión de cuidados.

C47	Coñecer e ser capaz de aplicar as técnicas de dirección de grupos.
C48	Coñecer a lexislación aplicable e o código Ético e Deontolóxico da enfermaría española, inspirado no código Europeo de Ética e Deontoloxía de Enfermaría.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Capacidade de xestión da información
D4	Resolución de problemas e toma de decisións
D5	Traballo en equipo, multidisciplinar e multilingüe
D6	Habilidades nas relacións interpersonais
D7	Razoamento crítico
D8	Aprendizaxe autónomo
D9	Adaptación a novas situacións. Iniciativa e espírito emprendedor. Creatividade.
D10	Motivación pola calidade
D11	Sensibilidade hacia temas medioambientais

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Ser capaz de xestionar as bases de documentación científico-técnica, seleccionar e revisar documentos de interese e sintetizar a súa información.	A1	B3	C8	D1
	A2	B6	C12	D2
	A3	B8	C17	D3
	A4	B10	C24	D4
	A5	B12	C25	D5
		B13	C26	D6
		B14	C33	D7
		B16	C45	D8
			C46	D9
			C47	D10
			C48	D11
Saber identificar as necesidades e aplicar a metodoloxía da investigación en relación con problemas reais e definir obxectivos innovadores de investigación en forma de proxectos e/ou protocolos.	A1	B8	C8	D1
	A2	B10	C25	D2
	A3	B12	C26	D3
	A4	B13		D4
	A5	B16		D5
				D6
				D7
				D8
				D9
				D10
				D11

Contidos

Tema	
Marco Conceptual da Investigación.	Fundamentos de Metodoloxía da Investigación: 1. Introducción á investigación. Método científico. 2. Ética e investigación. 3. Os fins da investigación: hipótese e obxectivos. 4. Procura bibliográfica. 5. *Inferencia *causal. 6. Rumbos, confusión, modificación de efecto.
Fundamentos da Investigación cuantitativa e Cualitativa.	Investigación Cuantitativa: 1. Tipos de estudos epidemiolóxicos: Estudos transversais. Estudos de *cohortes. Estudos de casos e controis. Estudos experimentais. 2. Poboación de estudo e mostra. Deseños de mostraxe e tamaño *muestral. 3. Sensibilidade e *especificidad. Medidas de efecto. 4. Deseño e *validación de cuestionarios. 5. Tipos de variables. 6. Revisións sistemáticas. 7. Análise de datos. Investigación Cualitativa: 1. A paradigma cualitativo. 2. Estrutura da investigación cualitativa. 3. Análise de datos cualitativos. 4. O informe de investigación.

Seminario.	Desenvolvemento dun caso práctico baseado no cálculo de tamaño *muestral e identificación do tipo de estudo de investigación. Realización de exercicios de casos-controles e *cohortes. Características *diferenciadoras. Converter exemplos de investigación cualitativa en cuantitativa e viceversa.
Elaboración dun Proxecto de Investigación.	1. Síntese estatística. 2. Programas informáticos para análises de datos. 3. Comunicación científica: deseño de pósteres, presentacións orais. 4. Comunicación científica: o artigo de investigación. 5. Lectura crítica. 6. Redacción dun protocolo de investigación.
Proxecto investigación sobre un tema de interese	
Seminario.	Realización dun traballo en grupo baseado no desenvolvemento dun proxecto de investigación.
Defensa do proxecto en público	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	0	28	28
Lección maxistral	35	35	70
Seminario	8	22	30
Actividades introdutorias	2	0	2
Exame de preguntas obxectivas	5	15	20

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas	Estudo de contidos teóricos e bibliografía. Realización de exercicios. Procura e lectura de artigos.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico seleccionado polo docente, que permiten profundar ou complementar os contidos da materia. Realizar caso práctico baseado nun traballo de campo con explotación de datos estatísticos. Realización de procuras bibliográficas a suxestión do docente en tempo real, con distintos motores, operadores booleanos e terminoloxía Mesh, con a posterior posta en común na clase. Realización e exposición dun traballo en grupo sobre unha das temáticas impartidas elixidas entre o grupo e o docente.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Manterase comunicación permanente con o alumnado mediante á plataforma docente da UVigo.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Seminario	Avaliación continua. Obrigatoriedade de asistencia ao 90% das horas. Participación activa e implicación do alumnado. Realizaranse unha avaliación baseada na resolución de preguntas sobre casos tratados en formato tipo test. Nota de corte: 5.	40	A1	B3	C8	D1
			A2	B6	C12	D2
			A3	B8	C17	D3
			A4	B10	C24	D4
			A5	B12	C25	D5
				B13	C26	D6
				B14	C33	D7
				B16	C45	D8
					C46	D9
					C47	D10
					C48	D11
Exame de preguntas obxectivas	Exame final escrito tipo test con respostas múltiples e unha soa verdadeira. Será necesario obter polo menos o 60% da puntuación máxima para superar esta parte da materia. A resposta equivocada restará 1/3 de punto. Nota de corte: 6.	60			C8	
					C12	
					C17	
					C24	
					C25	
					C26	
					C33	
					C45	
					C46	
					C47	
					C48	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Na 2ª edición, examínase da parte/s non superada/s, o tipo de proba será o mesmo do que na 1ª edición.

Fin da carreira. Criterios de avaliación: proba de 50 preguntas de toda a materia + caso práctico con 10 preguntas tipo test + 2 exercicios a desenvolver. Nota de corte 6.

Avaliación 1ª edición, Avaliación de 2ª edición, Avaliación Fin de Carreira: datas dos exames segundo o calendario oficial publicado.

Alumnado que non cumpla a asistencia do 90% aos seminarios: no caso dos estudantes que non asistan aos seminarios, terán que presentar un traballo antes da data do exame de cada edición. A nota de corte deste traballo será: 6.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Berenguer A, Fernández de Sanmamed MJ, Pons M, Pujol E, Rodríguez D, Saura S., **Escuchar, observar y comprender. Recuperando la narrativa en las Ciencias de la Salud. Aportaciones de la investigación cualitativa**, Institut Universitari d'Investigació en Atenció Pr, 2014

Comité Internacional de Directores de Revistas Biomédicas (ICMJE)., **Recomendaciones para la preparación, presentación, edición y publicación de trabajos académicos en revistas médicas.**, vol.8 Núm.2, Rev Esp Salud Pública., 2016

Deslauriers, J-P., **Investigación Cualitativa. Guía práctica.**, vol.2, Papiro, 2004

Fathalla MF., **Guía práctica de investigación en salud.**, vol.620, OPS, 2008

Bibliografía Complementaria

Lemeshow S, Hosmer DW, Klar J, Lwanga SK., **Adequacy of sample size in health studies**, Núm.336, JOHN WILEY & Sons, 1990

Hartley J., **Academic writing and publishing.**, Routledge, 2008

Bermejo Fraile B., **Epidemiología clínica aplicada a la toma de decisiones en medicina.**, Gobierno de Navarra. Departamento de Salud, 2001

Riegelman RK, Hirsch RP., **Cómo estudiar un estudio y probar una prueba: lectura crítica de la literatura médica.**, 1ª, OPS, 1992

Tormo Díaz MJ, Dal-Ré R, Pérez Albarracín G, **Ética e investigación epidemiológica: principios, aplicaciones y casos prácticos.**, 1ª, Sociedad Española de Epidemiología, 1998

Hernández Sampieri R, Fernández Collado C, Baptista Lucio P., **Metodología de la investigación.**, 5ª, The McGraw-Hill Companies, Inc, 2010

Luna Luna, Christian Camilo, Jonathan Camilo Reyes Mantilla, and Diego Javier Gómez Forero, **"Guía interactiva de citación y referenciación en estilo Vancouver."** (2022)., 1ª, CRAI, 2022

Ana Dago, **Las normas de publicación**, Vol. 24 Núm. 2, Pharm Care España, 2022

C.Campos-Asensio, **Búsqueda de información en enfermería. Fuentes y recursos**, Enfermería intensiva;Volumen 29, Número 3, Páginas 138-142, Elsevier, 2018

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Traballo de Fin de Grao/O51G140V01407

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Estatística: Estatística/O51G140V01106

Idioma moderno: Inglés técnico/O51G140V01108

Outros comentarios

-
- Moi importante a participación, implicación e actitude nos seminarios.
  - Teráanse en conta as actitudes proactivas do alumnado durante as clases.
  - Rógase unha permanente atención ás disposicións sobre a materia que no seu momento, figuren nos taboleiros de anuncios da Escola.
  - A comunicación entre o profesorado-alumnado farase mediante a plataforma oficial da UVigo.
  - Tutorías, serán previa cita, que se solicitará por correo electrónico á docente correspondente da materia: mariajosemenor@hotmail.com
-